

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2008

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2008

N:o 1059—1067

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1059	Laki asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain muuttamisesta	3365
1060	Laki asunto-osakeyhtiötalainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta	3368
1061	Laki omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta	3370
1062	Valtioneuvoston asetus ympäristöministeriöstä annetun asetuksen muuttamisesta	3371
1063	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus raskauden keskeyttämisestä ja steriloinnista koskevista lomakkeista	3372
1064	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus savukkeiden paloturvallisuudesta	3383
1065	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuuvelkaa katettaessa vastuuvelkaan rinnastettavista ja vähennettävistä eristä	3384
1066	Työ- ja elinkeinoministeriön asetus kehittämismenojen aktivoinnista	3385
1067	Verohallinnon päätös rakennusmaan verotusarvon laskentaperusteista	3387

N:o 1059

Laki

asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1184/2005) 5, 6, 9, 14 ja 15 § seuraavasti:

5 §

Sosiaalinen ja taloudellinen tarveharkinta myöntämisen edellytyksenä

Edellä 4 §:ssä mainittujen yleisten edellytysten lisäksi myönnettäessä avustuksia 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaan tulee avustuksensaajaruokakunnan olla sosiaalisesti sekä tulojensa ja varallisuutensa vähäisyyden vuoksi kokonaisuutena arvioiden sellaisessa asemassa, että avustuksen myöntäminen on tarpeen korjaus- tai muiden avustettavien töiden toteuttamiseksi.

Myönnettäessä avustusta 2 §:n 1 momentin

3 kohdan mukaan ruokakunnan tulee olla joutunut suuriin taloudellisiin vaikeuksiin. Tilannetta arvioidaan ruokakunnan varallisuuden, tulojen ja menojen sekä muiden ruokakunnan olosuhteisiin vaikuttavien seikkojen perusteella.

Myönnettäessä avustusta 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan ruokakunnalle enintään kaksi asuinhuoneistoa käsittävän pientalon korjauskustannuksiin, ruokakunnan tulee olla pienituloinen.

Ruokakunnan sosiaaliselle asemalle, tuloille, varallisuudelle sekä taloudellisille vaikeuksille ja muille olosuhteille asetettavista

edellytyksistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustusta voidaan myöntää hankekohtaisen harkinnan perusteella hyväksyttävistä kustannuksista:

1) enintään 40 prosenttia tai erityisestä syystä enintään 70 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen;

2) enintään 35 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen;

3) enintään 70 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen;

4) enintään 50 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen;

5) enintään 50 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen;

6) enintään 10 prosenttia tai erityisestä syystä enintään 15 prosenttia, jos avustus myönnetään 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen; uusiutuvan energian käyttöönottoa tukeviin toimiin kuitenkin enintään 15 prosenttia tai erityisestä syystä enintään 20 prosenttia ja energiakatselmuksiin enintään 40 prosenttia tai erityisestä syystä enintään 50 prosenttia;

7) enintään 25 prosenttia, jos avustus myönnetään tämän momentin 6 kohdan mukaiseen käyttötarkoitukseen pienituloiselle avustuksensaajaruokakunnalle toimenpiteiden kohdistuessa enintään kaksi asuntoa käsittävään rakennukseen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa erityiseksi syyksi katsotaan sosiaalisesti, terveydellisesti sekä taloudellisesti erityisen vaikea tilanne sekä 6 kohdassa sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästötoimintaan ja seurantaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, mitä 1 momentin 1 ja 6 kohdassa tarkoitettujen erityisten syyt ovat.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää avustusten prosentuaalisten enimmäismäärien muuntamisesta euromääräisiksi.

9 §

Valtionapuviranomaiset

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on valtionapuviranomaisena 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa avustuksissa. Kunta on valtionapuviranomaisena mainitun momentin 1, 2, 5 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa avustuksissa. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on kuitenkin valtionapuviranomaisena myös viimeksi mainituissa avustuksissa, jos avustus myönnetään kunnalle tai kuntayhtymälle taikka jos tuetaan perusparannuksen suunnittelua kohteissa, joihin on tarkoitus asentaa hissi.

Kunta antaa tarvittaessa lausunnon avustushakemuksesta silloin, kun keskus toimii valtionapuviranomaisena. Siltä osin kuin lausuntopyyntö koskee terveyshaitan arviointia lausunnon antaa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Valtionapuviranomaisena toimii se kunta, jossa korjattava asuinrakennus tai asunto sijaitsee, jolleivät kunnat keskenään kirjallisella sopimuksella toisin sovi.

14 §

Kuntien ohjaus ja valvonta

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ohjaa ja valvoo kuntien menettelyä avustusten myöntämisessä ja avustuksiin liittyvissä asioissa. Sillä on oikeus saada valvontaa varten tarpeelliset asiakirjat, tiedot ja selvitykset.

15 §

Avustuksen takaisinperintä kunnalta

Jos kunta on avustusta myöntäessään menetellyt annettujen säännösten vastaisesti eikä virhe tai laiminlyönti ole vähäinen, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus voi jättää avustuksen määrän kokonaan tai osittain maksamatta kunnalle ja periä kunnalta kokonaan tai osittain takaisin kunnan myöntämän avustuksen määrän.

Jos kyseessä on perusteettomasti myönnetty avustus, kunnan on maksettava takaisin perittävälle määrälle korkoa avustuksen mak-

supäivästä lukien korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus voi päättää, että tässä pykälässä tarkoitettu

korko ja viivästyskorko jätetään osittain tai kokonaan perimättä, jos täysimääräinen koronmaksuvelvollisuus on kohtuuton takaisinperinnän perusteena oleviin olosuhteisiin ja menettelyihin nähden.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Asuntonministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1060

L a k i

asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta 28 päivänä maaliskuuta 1996 annetun lain (205/1996) 4, 5 ja 8—12 §, sellaisena kuin niistä on 12 § laissa 274/1999, seuraavasti:

4 §

Korkotukilainaksi hyväksymisen yleiset edellytykset

Korkotukilainaksi voidaan hyväksyä vain asuntolaina, jota koskeva sopimus on kilpailutettu.

Korkotukilainalla lainoitettavien asuntojen on oltava asuttavuudeltaan tarkoituksenmukaisia ja asuinympäristöltään toimivia sekä uudisrakentamis- tai perusparannuskustannuksiltaan kohtuullisia.

Uudisrakentamisen ja perusparantamisen on perustuttava kilpailumenettelyyn, jollei Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus erityisestä syystä myönnä siitä poikkeusta.

5 §

Korkotukilainan suuruus

Asunto-osakeyhtiötaloa varten myönnetyn korkotukilainan suuruus on enintään 40 prosenttia 3 §:ssä tarkoitettujen hankkeen kustannuksista, joihin voidaan lukea myös tontin kunnallisteknisestä kuntoonpanosta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Jos perusparantamisen yhteydessä tehtävillä toimenpiteillä parannetaan asunto-osakeyhtiötalon energiataloutta, vähennetään energiankäytöstä aiheutuvia päästöjä tai otetaan käyttöön uusiutuvia energialähteitä, perusparantamista varten myönnetyn lainan suuruus on kuitenkin enintään 50 prosenttia hankkeen kustannuksista.

8 §

Korkotukilainan hyväksyvä viranomainen

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus päättää lainan hyväksymisestä korkotukilainaksi.

9 §

Korkotuen lakkaaminen ja jatkuminen

Jos korkotukilaina maksetaan kokonaan takaisin, korkotuen maksaminen tästä lainasta lakkaa lainan takaisinmaksupäivästä lukien. Jos lainansaaja on maksanut korkotukilainan ottamalla samaan tarkoitukseen samalta tai toiselta lainanmyöntäjältä uuden lainan, korkotuen maksaminen jatkuu, jos Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus hyväksyy uuden lainan korkotukilainaksi. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen tulee ilmoittaa Valtiokonttorille uuden lainan korkotukilainaksi hyväksymisestä. Rakennuksen luovutuksen jälkeen korkotukea voidaan maksaa vain, jos myös rakennuksen uusi omistaja on asunto-osakeyhtiölain 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu osakeyhtiö ja se on ottanut korkotukilainan vastatakseen.

10 §

Korkotuen lakkauttaminen

Jos lainansaaja on käyttänyt korkotukilainaa muuhun kuin tämän lain mukaiseen tar-

koitukseen taikka on korkotukilainaksi hyväksymistä hakiessaan antanut olennaisesti virheellisiä tietoja tai salannut lainan hyväksymiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus voi lakkauttaa korkotuen maksamisen. Lainansaaja voidaan tällöin velvoittaa suorittamaan valtiolle takaisin lainasta maksettu korkotuki. Takaisin maksettavalle korkotuella lainansaajan on lisäksi suoritettava korkotuen kulloisenkin erän maksupäivästä lukien vuotuista korkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Jos palautusta tai korkoa ei makseta määräajassa, erääntyneelle määrälle on suoritettava erääntymispäivästä vuotuista viivästyskorkoa edellä mainitun korkokannan mukaan.

11 §

Valvonta

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusten, Valtiokonttorin ja lainanmyöntäjän on valvottava, että lainavarojen käyttö ja korkotuki ovat tämän lain mukaiset. Lainanmyöntäjä ja -saaja ovat velvollisia antamaan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuselle ja Valtiokonttorille tietoja, jotka ovat tarpeen sen toteamiseksi, että korkotukilaina on käytetty hyväksytyyn tarkoitukseen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja lainaehdoista on muutoinkin noudatettu.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

12 §

Muutoksenhaku

Hakija, joka on tyytymätön Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen päätökseen tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettussa asiassa, saa hakea päätöksen oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on tehtävä päätöksen tehneelle viranomaiselle. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen päätökseen, joka koskee keskuksen 8 §:n nojalla tekemää päätöstä, ei saa hakea valittamalla muutosta. Muuhun oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa korkotukilainoiksi hyväksytyihin lainoihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asuntonministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1061

L a k i**omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan omistusasuntolainojen korkotuesta 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1204/1993) 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 207/1996, seuraavasti:

2 §

Korkotukilainojen hyväksymisvaltuus

Valtioneuvosto voi vahvistaa lainojen hyväksymisvaltuuden alueelliset ja muut käyttöperusteet. Ympäristöministeriö voi hyväksyä niiden rajoissa tarvittavia kuntakohtaisia hyväksymisvaltuuksia Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ehdotuksesta. Kunta valitsee kohteet, joihin hyväksymisvaltuutta voidaan yleisten edellytysten täytyessä käyttää.

3 §

Korkotukilainat

Korkotukilainaksi voidaan hyväksyä yksityishenkilölle myönnetty omistusasuntolaina, joka on tarkoitettu:

3) asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankintaan rakenteilla olevasta

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

tai vastavalmistuneesta, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen lainoituskelpoiseksi hyväksymistä asunto-osakeyhtiötalosta (*asunto-osakekorkotukilaina*);

4 §

Korkotukilainaksi hyväksymisen yleiset edellytykset

Tuettavien asuntojen on oltava asuttavuudeltaan tarkoituksenmukaisia ja asuinympäristöltään toimivia sekä uudisrakentamis-, hankinta- tai perusparannuskustannuksiltaan ja ylläpito- ja asumiskustannuksiltaan koh- tuullisia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asuntonministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1062

Valtioneuvoston asetus
ympäristöministeriöstä annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 2003 ympäristöministeriöstä annetun asetuksen (708/2003) 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 4) kohta ja 7 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä 4 §:n 1 momentti ja 7 §:n 2 momentti ovat 24 päivänä huhtikuuta 2008 annetussa asetuksessa (296/2008), seuraavasti:

4 §

Työn järjestäminen

Ympäristöministeriössä on luontoympäristöosasto, rakennetun ympäristön osasto ja ympäristönsuojeluosasto. Lisäksi ministeriössä on osastojen ulkopuolisina toimintayksikköinä hallintoyksikkö, kansainvälisten asiain yksikkö ja viestintäyksikkö. Niiden tehtävistä, niiden välisestä yhteistyöstä sekä toiminnan muusta järjestämisestä säädetään ympäristöministeriön työjärjestyksessä.

6 §

Virkojen kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena on:

4) viestintäjohtajalla, talousjohtajalla, luonnonsuojelujohtajalla, kehittämisjohtajalla, tietohallintojohtajalla, ja muulla kuin

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2008

edellä mainitulla neuvoksella sekä neuvottelevalla virkamiehellä ylempi korkeakoulututkinto ja perehtyneisyys viran tehtäväalaa.

7 §

Virkojen täyttäminen

Ylijohtajan, hallitusneuvoksen, rakennusneuvoksen, kansainvälisten asiain neuvoksen, ympäristöneuvoksen, aluesuunnittelu-neuvoksen, asuntoneuvoksen, aluehallinto-neuvoksen, lainsäädäntöneuvoksen, tarkastusneuvoksen, viestintäjohtajan, talousjohtajan, luonnonsuojelujohtajan, kehittämisjohtajan, tietohallintojohtajan, neuvottelevan virkamiehen ja hallitussihteerin nimittää valtio-neuvosto.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2009.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ympäristöministeri *Paula Lehtomäki*

Hallitusneuvos Riitta Rainio

N:o 1063

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
raskauden keskeyttämistä ja steriloinnista koskevista lomakkeista

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään 24 päivänä maaliskuuta 1970 raskauden keskeyttämisestä annetun lain (239/1970) 15 §:n 2 momentin nojalla ja 24 päivänä huhtikuuta 1970 annetun steriloinnislain (283/1970) 13 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin ne ovat laeissa 328/2001 ja 329/2001 seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään raskauden keskeyttämisen ja steriloinnista hakemiseen ja päätöksentekoon sekä edellä mainittujen toimenpiteiden ilmoittamiseen liittyvistä lomakkeista.

2 §

Lomakkeiden kaavat

Raskauden keskeyttämistä ja steriloinnista koskevat lomakkeet vahvistetaan tämän asetuksen liitteiden mukaisiksi (liitteet 1—6).

3 §

Lomakkeiden tarkoitus

Raskauden keskeyttämistä koskeva hakemus ja siihen liittyvä lääkärin lausunto hakijan tai sikiön terveydentilasta, selvitys hakijan ja hänen perheensä elämänoloista ja muista olosuhteista, raskauden keskeyttämistä koskevan lain (239/1970) 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettu lausunto ja

päätös, steriloinnista koskeva hakemus, steriloinnislain (283/1970) 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettu lausunto ja päätös sekä raskauden keskeytystä ja steriloinnista koskeva ilmoitus tilastoviranomaiselle tulee tehdä vahvistetun kaavan mukaiselle lomakkeelle seuraavasti:

1) raskauden keskeyttämistä koskeva hakemus ja siihen liittyvä lääkärin lausunto hakijan terveydentilasta ja raskauden keskeyttämistä koskevan lain 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettu lausunto ja päätös laaditaan lomakkeelle AB 1 *Raskauden keskeyttäminen*;

2) selvitys hakijan ja hänen perheensä elämänoloista ja muista olosuhteista laaditaan lomakkeelle AB 2 *Selvitys naisen ja hänen perheensä elämänoloista* (liite lomakkeeseen AB 1);

3) lääkärin lausunto sikiön terveydentilasta laaditaan lomakkeelle AB 3 *Raskauden keskeyttäminen sikiöperusteella* (liite lomakkeeseen AB 1);

4) steriloinnista koskeva hakemus ja siihen liittyvä lääkärin lausunto ja steriloinnislain 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettu lausunto ja päätös lomakkeelle ST 1 *Steriloiminen*;

5) ilmoitus tehdystä raskauden keskeyttämisestä tilastoviranomaiselle lomakkeella AB 4 *Ilmoitus suoritetusta raskauden keskeyttämisestä*; ja

6) ilmoitus tehdystä steriloinimisesta tilastoviranomaiselle lomakkeella ST2 *Ilmoitus suoritetusta steriloinimisesta*.

4 §

Kaavan mukaisten lomakkeiden jälkipainokset

Kaavan mukaisten lomakkeiden jälkipainokset sallitaan.

Ministeriön vahvistuslauseke voidaan liit-

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

tää vain kaavan mukaiseen sähköiseen tai muuhun lomakkeeseen, joka on tehty kaavan mukaiselle sähköiselle tai muulle lomakkeelle.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Tällä asetuksella kumotaan 1 päivänä joulukuuta 1997 raskauden keskeyttämistä ja steriloinimista koskevien lomakkeiden kaa-voista sekä lomakkeiden täyttämiso- hjeista annettu sosiaali- ja terveysministeriön päätös.

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Neuvotteleva virkamies Päivi Kaartamo

RASKAUDEN KESKEYTTÄMINEN		AB 1
Lomake sisältää lääkärintausannon, hakemuksen ja päätöksen. Lomake on myös lähete keskeyttämissairaalaan.		
Hakijan henkilötiedot	1 Sukunimi (myös aiemmat. Nykyinen sukunimi isoilla kirjaimilla)	2 Etunimet (käytössä oleva etunimi isoilla kirjaimilla)
	3 Henkilötunnus ([-] tai [A])	4 Osoite
Hakijaa koskevia muita tietoja	5 Puhelinnumero (virka-aikana)	6 Siviilisäätö
	7 Kotikunta Kotikunnan numero	8 Asuu parisuhteessa
Esitiedot	9 Henkilöllisyyden toteamista pa	10 Ammatti / työ (useita vaihtoehtoja voi rastittaa)
	11 Estääkö naisen psyykinen sairaus, muu mielenterveyden häiriö tai kehitysvamma pätävän pyynnön estämisen raskauden keskeyttämiseen?	12 Aiempien raskauksien lukumäärä
Tutkimustulokset	13 Viimeisin (kohdassa 12 mainituista) aiemmista raskauksista päättynyt vuonna	14 Tämän raskauden aikana käytetty ehkäisymenetelmä (useita vaihtoehtoja voi rastittaa)
	15 Raskauden keskeyttämisen jälkeen käytettäväksi suunniteltu ehkäisy	16 Viimeisten kuukautisten alkamispäivä tai alkionsiirto- / inseminaatiopäivä tässä raskaudessa
Hakijan antamat tiedot	17 Tiedot epäonnistuneesta raskauden keskeyttämisestä aiemmin tässä raskaudessa (ei päivä sikriö jäänyt kohtuun) (täytetään tarvittaessa)	18 Raskauden kesto (paras arvio)
	19 Raskauden keston arvio perustuu	20 Raskauden keskeyttämisen vaikuttavat löydökset, somaattinen, psyykinen ja sosiaalinen tila ja raskauden aikaiset altistukset.
21 Tiedot, joiden hakija katsoo vaikuttavan raskauden keskeyttämistä koskevan asian ratkaisuun (vapaaehtoinen lisäselvitys ta rvittaessa liitteenä)		21 Osa keskeyttämisestä suunnitellaan monisikiöisessä raskaudessa - keskeyttävien sikiöiden lukumäärä

<p>Erityiset syyt</p>	<p>22 Erityiset syyt, jotka vaikuttavat raskauden keskeyttämisestä koskevan asian ratkaisuun, kun raskaus on kestänyt yli 12+0 viikkoa (> 12+0 rvk) (L 5 § 3 mom.) (Ei täytetä, jos hakija alle 17-vuotias (< 17 v) raskaaksi saatettaessa tai jos keskeyttämisestä päätetään ns. lääketieteellisesti perustella (L 1 § 1 kohta) tai siirrä perusteille 20+1-24+0 raskausviikoille (L 5a §))</p> <p>1 epävarma kuukaudesta nimen ja siinä johtuva myöhäminen raskauden toteaminen 2 parisuhteen muutos 3 vaikeus päätöksenteossa 4 vaikeus päästä lääkärin vastaukselle</p> <p>5 masentuneisuus, väsymys, mielenhäiriöt 6 epäonnistunut keskeyttäminen aiemmin tässä raskaudessa 7 muu syy, mikä _____</p> <p>Tarkemmat tiedot _____</p> <p>☐ AB 2 ☐ AB 3 ☐ Liite</p>
<p>Haemuksen peruste. Diagnoosit</p>	<p>23 Laissa (239/1970) säädetyt perusteet, joiden nojalla hakija haakee lupaa raskauden keskeyttämiseen (useampia vaihtoehtoja voi tarvittaessa merkitä):</p> <p>1 Sairaudesta, ruuminviihdistä tai heikkoudesta naisen hengelle tai vauvalle aiheutuva vaara (L 1 § 1 kohta) 11 lääkärintoiminta tai kopio potilasjakirjoista</p> <p>2 Elämäntilanteesta tai muista olosuhteista aiheutuva huomattava rasitus (L 1 § 2 kohta) 12 lomake AB 2 liitteenä (aina Valviralle)</p> <p>3 Väkkäriin kaaminen tms. (L 1 § 3 kohta) 13 rikosilmoitus aina liitteenä</p> <p>4 Alle 17-vuotias (< 17 v) raskaaksi saatettaessa (L 1 § 4 kohta)</p> <p>5 40 vuotta täyttänyt (> 40 v) raskaaksi saatettaessa (L 1 § 4 kohta)</p> <p>6 Synnyttänyt neijä (2-4) lasta (L 1 § 4 kohta) tieto saatu: A potilas-asiakirjat B väestörekisterikeskus C hakija itse D muu</p> <p>7 Sikiön/lapsen vaikean sairauden, kehitysvammaisuuden tai rakennepoikkeavuuden riski (L 1 § 5 kohta) 7 lomake AB 3 aina liitteenä</p> <p>8 Todettu sikiön vaikea sairaus tai rakennepoikkeavuus (L 5a §) 8 lomake AB 3 aina liitteenä</p> <p>9 Äidin tai isän sairaus tai muu niihin verrattava lapsen hoitoa vaakaavasti rajoittava syy (L 1 § 6 kohta) 9 lääkärintoiminta tai kopio potilasjakirjoista</p> <p>24 * Diagnoosit (saalisina ja ICD-10 -koodeina, ilman pisteitä) ICD-10 -koodit ☐ Liite</p> <p>1 naisen diagnoosi (L 1 § 1 kohta) _____</p> <p>7 tai 8 sikiön odotettavan lapsen diagnoosi (L 1 § 5 kohta tai L 5a §) _____</p> <p>9 äidin tai isän diagnoosi (L 1 § 6 kohta) _____</p>
<p>Hakijan allekirjoitus</p>	<p>25 Pyydän lupaa, että raskauteni saataisiin keskeyttää. Samalla annan suostumukseni siihen, että asiaa käsitteleville viranomaisille saadaan antaa minua koskevia, muutoin salassa pidettäviä, tämän asian käsittelemiseksi tarpeellisia tietoja. Samalla vakuutan, että olen lääkäriä lähettävä lääkäri / muu lääkäri / täyttää</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Hakijan omakätinen allekirjoitus _____</p> <p>☐ E2 Edunvalvoja on hakija ☐ E3 Edunvalvojan vapaamuotoinen hakemus</p>
<p>Päätös ja sen perustelut. Lausunnonantajalääkäri / lähettävä lääkäri / muu lääkäri täyttää</p>	<p>26 Lain (239/1970) mukaiset edellytykset hakijan raskauden keskeyttämiseen (Täytetään aina. Täytetään tarvittaessa myös kohta 27)</p> <p>1 ovat olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>2 ovat muutoin olemassa hakijan esittämällä perusteilla, mutta raskaus on kestänyt yli 12+0 mutta enintään 20+0 rvk (12+1 — 20+0 rvk)</p> <p>3 eivät ole olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina jos lausunnonantajalääkäri ei puolla hakijan raskauden keskeyttämistä. Täytetään myös myönteiset perustelut voi esittää): _____</p> <p>☐ Liite</p> <p>27 Raskauden keskeyttämislupahakemus ohjataan hakijaan niin halutessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon (Valvira), koska</p> <p>1 lainmukaiset perusteet ovat muutoin olemassa, mutta raskaus on kestänyt yli 12+0 mutta enintään 20+0 rvk (12+1 — 20+0 rvk) (L 5 § 3 mom.; L 1 § 2, 3, 4 ja 6 kohdat) 2 perustena on epäilty tai todettu sikiön sairaus tai ruuminvika (L 1 § 5 kohta tai L 5a §) 3 lainmukaisia edellytyksiä raskauden keskeyttämiseen ei ole (L 6 § 3 mom.)</p> <p>28 Edellä olevan vakuutan kunniani ja oman tuntuani kautta</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____</p> <p>Virka-asema ja toimipaikka _____ Nimen selvennys ja yksilöintitunnus _____</p> <p>29 Lausunnon kirjoittaja on</p> <p>1 valtion, kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa oleva lääkäri 3 lähettävä lääkäri (L 1 § 4 kohdassa tarkoitettuna asiossa)</p> <p>2 lausunnonantajalääkäriä määrätty muu lääkäri (L 8 § 1 mom.) 4 muu lääkäri (VAIN suomen Valviralle ohjattavat asiat)</p>
<p>Päätös ja sen perustelut. Suorittajalääkäri täyttää</p> <p>(lääkäriliisessä raskauden keskeyttämisessä lääkärin aloittanut lääkäri)</p>	<p>30 Raskauden kesto (paras arvio)</p> <p>viikot _____ päivät _____ päivämäärä, jona arvio tehty _____</p> <p>31 Raskauden keston arvio perustuu</p> <p>3 ultraäänitutkimus</p> <p>2 alkionsiirto / inseminointi</p> <p>32 Täytetään ainoastaan (1) lääkärin päättävissä asioissa (L 1 § 4 kohta) (Täytetään tarvittaessa myös kohta 34).</p> <p>Lain (239/1970) mukaiset edellytykset hakijan raskauden keskeyttämiseen</p> <p>1 ovat olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>2 ovat muutoin olemassa hakijan esittämällä perusteilla, mutta raskaus on kestänyt yli 12+0 mutta enintään 20+0 rvk (12+1 — 20+0 rvk)</p> <p>3 eivät ole olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina jos suorittajalääkäri ei puolla hakijan raskauden keskeyttämistä. Täytetään myös myönteiset perustelut voi esittää): _____</p> <p>☐ Liite</p> <p>33 Täytetään ainoastaan kahden (2) lääkärin päättävissä asioissa (L 1 § 1, 2, 3 ja 6 kohdat) (Täytetään tarvittaessa myös kohta 34).</p> <p>1 Yhdyn edellä olevaan lausunnonantajalääkärin raskauden keskeyttämisestä puoltavaan lausuntoon.</p> <p>2 Yhdyn edellä olevaan lausunnonantajalääkärin raskauden keskeyttämisestä puoltavaan lausuntoon, mutta raskaus on kestänyt yli 12+0 mutta enintään 20+0 rvk (12+1 — 20+0 rvk).</p> <p>3 En yhdy edellä olevaan lausunnonantajalääkärin lausuntoon.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina jos suorittajalääkäri ei puolla hakijan raskauden keskeyttämistä. Täytetään myös myönteiset perustelut voi esittää): _____</p> <p>☐ Liite</p> <p>34 Raskauden keskeyttämislupahakemus ohjataan hakijaan niin halutessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon (Valvira), koska</p> <p>1 lainmukaiset perusteet ovat muutoin olemassa, mutta raskaus on kestänyt yli 12+0 mutta enintään 20+0 raskausviikkoa (12+1 — 20+0 rvk) (L 5 § 3 mom.; L 1 § 2, 3, 4 ja 6 kohdat) 3 lainmukaisia edellytyksiä raskauden keskeyttämiseen ei ole (L 6 § 3 mom.)</p> <p>35 Edellä olevan vakuutan kunniani ja oman tuntuani kautta</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____</p> <p>Virka-asema ja toimipaikka _____ Nimen selvennys ja yksilöintitunnus _____</p>

RASKAUDEN KESKEYTTÄMINEN SIKIÖPERUSTEELLA		AB 3																																																																																																																						
Liite lomakkeeseen AB 1																																																																																																																								
Hakijan henkilötiedot	1 Sukunimi (myös aiemmat. Nykyinen sukunimi isoilla kirjaimilla) 2 Etunimet (käytössä oleva etunimi isoilla kirjaimilla)	3 Henkilötunnus ([-] tai [A]) _____																																																																																																																						
Nykyraskaus	4 Viimeisten kuukautisten alkamispäivä tai alkionsiirto- / inseminaatiopäivä viimeisten kuukautisten alkamispäivä _____ 2 0 _____ 2 _____ alkionsiirto / inseminaation päivä	5 Sikiöiden lukumäärä (viimeimmän tutkimuksen mukaan) elävät _____ kuolleet _____ Suunnitellaan osakeskeystystä: osakeskeystettävien sikiöiden lukumäärä _____																																																																																																																						
	6 Raskauden kesto kuukautisista tai alkionsiirron / inseminaation perusteella viikot _____ päivät _____ päivämäärä, jona arvio tehtiin _____ + _____ 2 0 _____ 1 _____ kuukautiset _____ _____ 2 _____ alkionsiirto / inseminatio	7 Raskauden kesto ultraäänitutkimuksen perusteella viikot _____ päivät _____ päivämäärä, jona arvio tehtiin _____ + _____ 2 0																																																																																																																						
Hakijan mahdolliset aiitistumiset ja muut raskauden-aiikaiset ongelmat	8 Sairaudet, lääkkeet, muut mahdolliset sikiövaurioita aiheuttavat tekijät, lapsettomuuden hoito; tarvittaessa aika ja annos. Raskaudenaiikaiset ongelmat, esimerkiksi sikiön kasvuhäiriö, venereudot, lapsivedenmeno, Monisikiöisyys. <div style="text-align: right;">☐ Liite</div>																																																																																																																							
Sukutiedot	9 Aiemmillä lapsilla/sikiöillä tai suvussa esiintyneet perinnölliset sairaudet tai muut poikkeavuudet, joiden katsotaan vaikuttavan raskauden keskeyttämistä koskevaan asiaan ratkaisun. Sairaalan henkilön sukulaisuusuhde sikiöön. Hakijan ja/tai hänen puolisonsa kuolieneen syntyneet lapset ja/tai sikiöperusteella tehdyn raskauden keskeyttämiset (syntymä- ja keskeytysvuodet). <div style="text-align: right;">☐ perinnöllisyyttä käsittelevä tutkimus ☐ Liite</div>																																																																																																																							
Seulonnat ja tutkimukset sikiön poikkeavuuksien havaitsemiseksi	10 Tehdyt seulonnat ja tutkimukset <table border="1" style="width: 100%; font-size: x-small;"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Seulonnatuoks</th> <th colspan="3">Sikiön poikkeavuus</th> <th rowspan="2">Tutkimus-/näytteenotto päivämäärä / yhdistelmäseulonnan tuloksen valmistuspäivämäärä</th> <th rowspan="2">Seulonta- / tutkimus- yksikkö</th> </tr> <tr> <th>normaali</th> <th>poikkeava</th> <th>ei poikkeavuuksia</th> <th>epäilty</th> <th>todettu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus</td> <td>11</td> <td>12</td> <td>13</td> <td>14</td> <td>15</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>2 varhaisraskauden yhdistelmäseulonta</td> <td>21</td> <td>22</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>2A varhaisraskauden seerumiseulonta</td> <td>2A1</td> <td>2A2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>2B niskaturvotuksen mittaus</td> <td>2B1</td> <td>2B2</td> <td>2B3</td> <td>2B4</td> <td>2B5</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>3 toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta</td> <td>31</td> <td>32</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>4 rakenneultraäänitutkimus (rakenne-seulonta)</td> <td>41</td> <td>42</td> <td>43</td> <td>44</td> <td>45</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>5 tarkennettu ultraäänitutkimus</td> <td></td> <td></td> <td>53</td> <td>54</td> <td>55</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>6 muu ultraäänitutkimus</td> <td></td> <td></td> <td>63</td> <td>64</td> <td>65</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>7 istukka- ja sikiön tutkimus</td> <td></td> <td></td> <td>73</td> <td>74</td> <td>75</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>8 lapsivesitutkimus</td> <td></td> <td></td> <td>83</td> <td>84</td> <td>85</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>9 raspausnäytteenotto</td> <td></td> <td></td> <td>93</td> <td>94</td> <td>95</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>10 magneettikuvaus</td> <td></td> <td></td> <td>103</td> <td>104</td> <td>105</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>11 muu tutkimus, mikä _____</td> <td></td> <td></td> <td>113</td> <td>114</td> <td>115</td> <td>_____ 2 0</td> <td>_____</td> </tr> </tbody> </table>				Seulonnatuoks		Sikiön poikkeavuus			Tutkimus-/näytteenotto päivämäärä / yhdistelmäseulonnan tuloksen valmistuspäivämäärä	Seulonta- / tutkimus- yksikkö	normaali	poikkeava	ei poikkeavuuksia	epäilty	todettu	1 varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus	11	12	13	14	15	_____ 2 0	_____	2 varhaisraskauden yhdistelmäseulonta	21	22				_____ 2 0	_____	2A varhaisraskauden seerumiseulonta	2A1	2A2				_____ 2 0	_____	2B niskaturvotuksen mittaus	2B1	2B2	2B3	2B4	2B5	_____ 2 0	_____	3 toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta	31	32				_____ 2 0	_____	4 rakenneultraäänitutkimus (rakenne-seulonta)	41	42	43	44	45	_____ 2 0	_____	5 tarkennettu ultraäänitutkimus			53	54	55	_____ 2 0	_____	6 muu ultraäänitutkimus			63	64	65	_____ 2 0	_____	7 istukka- ja sikiön tutkimus			73	74	75	_____ 2 0	_____	8 lapsivesitutkimus			83	84	85	_____ 2 0	_____	9 raspausnäytteenotto			93	94	95	_____ 2 0	_____	10 magneettikuvaus			103	104	105	_____ 2 0	_____	11 muu tutkimus, mikä _____			113	114	115	_____ 2 0	_____
		Seulonnatuoks			Sikiön poikkeavuus			Tutkimus-/näytteenotto päivämäärä / yhdistelmäseulonnan tuloksen valmistuspäivämäärä	Seulonta- / tutkimus- yksikkö																																																																																																															
normaali		poikkeava	ei poikkeavuuksia	epäilty	todettu																																																																																																																			
1 varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus	11	12	13	14	15	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
2 varhaisraskauden yhdistelmäseulonta	21	22				_____ 2 0	_____																																																																																																																	
2A varhaisraskauden seerumiseulonta	2A1	2A2				_____ 2 0	_____																																																																																																																	
2B niskaturvotuksen mittaus	2B1	2B2	2B3	2B4	2B5	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
3 toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta	31	32				_____ 2 0	_____																																																																																																																	
4 rakenneultraäänitutkimus (rakenne-seulonta)	41	42	43	44	45	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
5 tarkennettu ultraäänitutkimus			53	54	55	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
6 muu ultraäänitutkimus			63	64	65	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
7 istukka- ja sikiön tutkimus			73	74	75	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
8 lapsivesitutkimus			83	84	85	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
9 raspausnäytteenotto			93	94	95	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
10 magneettikuvaus			103	104	105	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
11 muu tutkimus, mikä _____			113	114	115	_____ 2 0	_____																																																																																																																	
	11 Alkuperäiset aiheet tarkempiin sikiön tutkimuksiin (useita vaihtoehtoja voi tarvittaessa rastittaa) Niskaturvotuksen paksuus (NT) _____ mm 1 Kohonnut riski kromosomipoikkeavuuksien, perustuu _____ 11 seulonnan tuloksiin _____ 12 hoitoon ikään _____ Riskiluku kromosomipoikkeavuuksien seulonnan perusteella _____ 2 Kohonnut riski rakennepoikkeavuuksien, perustuu _____ 21 seulonnan tuloksiin _____ 22 sukutietoihin _____ 3 Muu aihe _____ 31 poikkeava raskauden kulku _____ 32 perinnöllisen taudin riski _____ 33 muu aihe _____ ☐ Liite																																																																																																																							
Tutkimustulokset, joihin sikiön diagnoosi perustuu	12 Kromosomitutkimus (täydellinen karyotyyppi) tuloksen valmistuspäivämäärä _____ ☐ Liite	13 Sikiön kuvantaminen ☐ Liite																																																																																																																						
	14 DNA-tutkimus (tarkka kuvaus) tuloksen valmistuspäivämäärä _____ ☐ Liite	15 Muut tutkimukset ☐ Liite																																																																																																																						
Sikiön poikkeavuuksien kuvaus sekä niiden merkitys sikiön / odotettavan lapsen terveydelle	1 sikiön poikkeavuus on todettu luotettavalla tutkimustavalla 2 sikiön tai odotettavan lapsen poikkeavuutta epäillään tai siihen on suurentunut riski 3 kyseessä on laissa (239/1970) tarkoitettu sikiön tai odotettavan lapsen vaurio tai sairaus tai ruumiinvika																																																																																																																							
Keskeyttämisen hakuperuste	17 Sikiön / odotettavan lapsen diagnoosit (sanallisina ja IC D-10 -koodina, ilman päitetä) IC D-10 -koodit _____ ☐ Liite																																																																																																																							
Lääkärin allekirjoitus	18 Edellä olevan vakuutan kunniani ja omantuntoni kautta Paikka _____ Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____ Virka-asema ja toimipaikka (sairaala / yksikkö) sekä lääkäriin erikoistala _____ Nimen selvitys ja yksilöintitunnus _____																																																																																																																							

STERILOIMINEN		ST 1
Lomake sisältää lääkärintausannon, hakemuksen ja päätöksen. Lomake on myös lähete toimenpideyksikköön.		
Hakijan henkilötiedot	1 Sukunimi (myös aiemmat. Nykyinen sukunimi isoilla kirjaimilla)	2 Etunimet (käytössä oleva etunimi isoilla kirjaimilla)
	3 Henkilötunnus ([-] tai [A])	4 Osoite
	5 Puhelinnumero (virka-aikana)	
Hakijaa koskevia muita tietoja	6 Siviilisäätö	7 Kotikunta Kotikunnan numero
	1 naimaton 2 avioliitossa	3 avioliitossa 4 asuu osassa 5 leski
	6 eronnut 7 rekisteröity parisuhde 8 ei mitään	
8 Asu parisuhteessa	9 Henkilöllisyyden toteamista pa	10 Ammatti / työ (useita vaihtoehtoja voi rastiittaa)
1 kyllä 2 ei	1 henkilö tunnettu 2 todettu henkilöllisyystodistuksesta 3 jäänyt toteamatta	1 ei ammattia 2 eläkeläinen 3 työtön
11 Ymmärtääkö hakija steriloimisen merkityksen vai onko hän sairauden, esimerkiksi psyykkisen sairauden, mielenröydyden häiriön tai kehitysvamman vuoksi pysyvästi kykenevätkään steriloimisen merkityksen? (tarkemmat tiedot kohtaan 17)		
1 Hakija ymmärtää steriloimisen merkityksen 2 Hakija on pysyvästi kykenevätkään steriloimisen merkityksen E1 selvitys edunvalvonnasta		
Esitiedot	12 Aiempien raskauksien lukumäärä (täytetään vain naisen hakijassa lupaa steriloimiseen)	
	synnytykset elävänä syntyneet kuolleena syntyneet lapsia elossa keskenmenot raskaudenkeskeytykset	
	13 Viimeisin (kohdassa 12 mainituista) älämmistä raskaudesta päättynyt (täytetään vain naisen hakijassa lupaa steriloimiseen)	
	vuonna 1 synnytykseen 2 keskenmenoon 3 raskauden keskeyttämiseen	
	14 Käytetty ehkäisymenetelmä (useita vaihtoehtoja voi rastiittaa)	
Hormonaaliset yhdistelmävalmisteet Progestiini- ja estrogeenivalmisteet Muu		
1 yhdistelmätabletit 2 emätinngas 3 laastari 4 progestiini-tabletit 5 kapselit 6 progestiini-injektio 7 kohdunsisäinen hormoni-ehkäisy 8 muu kohdunsisäinen ehkäisy 9 kondomi 10 steriloiminen (naisen) 11 steriloiminen (miehen) 12 muu, mikä 13 suunniteltu raskaus 14 jälkiehkäisy 15 ei mitään ehkäisyä		
15 Hakijan aiempi steriloiminen (täytetään vain tarvittaessa)		
tehty vuonna 1 epäonnistunut 2 purettu vuonna		
Tutkimustulokset	16 Steriloimiseen vaikuttavat löydökset, somaattinen, psyykinen, sosiaalinen tila (lisätiedot tarvittaessa liitteellä)	
	tutkimuspäivämäärä	
	☐ Liite	
17 Perustelut sille, miksi asianomaisen katsotaan olevan pysyvästi kykenevätkään steriloimisen merkityksen tai miksi häne katsotaan sairautensa (esim. kehitysvammaisuudesta) huolimatta kykenevän itse pyytämään steriloimista. (täytetään myös kohta 11)		
☐ Liite		
18 Hakijan raskautilanne (täytetään vain, kun nainen hakijana)		
1 hakija ei ole raskaana (siirry kohtaan 21) 2 hakija on raskaana (täytetään myös kohdat 19 ja 20)		
21 hakija aikoo synnyttää lapsen 22 hakija haluaa lupaa raskauden keskeyttämiseen ☐ Liite		
19 Hakijan raskauden kesto (pääsarvio) (täytetään vain, kun hakija raskaana)	20 Hakijan raskauden keston arvio perustuu (täytetään vain, kun hakija raskaana)	
viikot päivät päivämäärä, jona arvio tehty	1 kuukaudet 2 alkionsiirto / inseminatio 3 ultraäänitutkimus 4 kliiniseen tutkimus	
Hakijan antamat tiedot	21 Tiedot, joiden hakija katsoo vaikuttavan steriloimista koskevan asian ratkaisuun (va paamuotoinen lisäselvitys tarvittaessa liitteellä):	
		☐ Liite

Hakemuksen peruste. Diagnostiikka	<p>22 Laissa (283/1970) säädetyt perusteet, joiden nojalla hakija haakee lupaa steriloidaan (useampia kohtia voi tarvittaessa merkitä):</p> <p>1 Nainen on synnyttänyt kolme (2-3) lasta (L 1 § 1 kohta) ..... tieto saatu: ☐ A potilaskirjat ☐ B Väestötietokeskus ☐ C hakijalta ☐ D muu</p> <p>2 Hakijalla on yksin tai puolisonsa (avioliitto tai rekisteröity parisuhde) kanssa kolme (2-3) alaikäistä lasta (L 1 § 1 kohta) ..... tieto saatu: ☐ A potilaskirjat ☐ B Väestötietokeskus ☐ C hakijalta ☐ D muu</p> <p>3 Hakija on täyttänyt 30 vuotta (2-30 v) (L 1 § 2 kohta)</p> <p>4 Raskaus vaimonsa tai naisen hengen tai terveyden (L 1 § 3 kohta) * ..... ☐ 41 lääkärin lausunto tai kopio potilaskirjoista</p> <p>5 Ehkäisyväikeudet (L 1 § 4 kohta)</p> <p>6 Hakijan jälkeläisellä on siinä tai hänelle kehittyneessä sairaus tai ruumiinvika (L 1 § 5 kohta) * ..... ☐ 61 lääkärin lausunto tai kopio potilaskirjoista</p> <p>7 Hakijan sairaus tai muu siihen verrattava syy vakavasti rajoittaa hänen kykyään hoitaa lapsia (L 1 § 6 kohta) * ..... ☐ 71 lääkärin lausunto tai kopio potilaskirjoista</p> <p>8 Transseksuaalin sukupuolen vahvistaminen (L 1 § 7 kohta) ..... ☐ 81 lääkärin lausunto tai kopio potilaskirjoista</p> <p>23 * Diagnostiikka (sanaalisina ja ICD-10 -koodeina, ilman päteviä) ICD-10 -koodit ☐ Liite</p> <p>4 naisen diagnostiikka (1 § 3 kohta) _____</p> <p>6 jälkeläisen diagnostiikka (L 1 § 5 kohta) _____</p> <p>7 hakijan diagnostiikka (L 1 § 6 kohta) _____</p>
Hakijan allekirjoitus	<p>24 Pyydän omasta vapaasta tahdostani, että minut saataisiin steriloida. Annan suostumukseni siihen, että asiaa käsitteleville viranomaisille saadaan antaa minua koskevia, muutoin salassapidettäviä, tämän asian käsittelemiseksi tarpeellisia tietoja. Samalla vakuutan, että olen lääkäriä saanut selvityksen steriloinnin merkityksestä ja vaikutuksista sekä mahdollisuuksista estää raskaus. Vakuutan antamani tiedot oikeiksi.</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Hakijan omakätinen allekirjoitus ☐ E2 Edunvalvoja hakijana ☐ E3 Edunvalvojan vapaamuotoinen hakemus</p> <p>_____ 20 _____</p>
Päätös ja sen perustelut. Lääkäri tai muu lääkäri täyttää	<p>25 Olen antanut hakijalle selvityksen steriloinnin merkityksestä ja vaikutuksista sekä muista mahdollisuuksista ehkäistä raskaus.</p> <p>1 kyllä</p> <p>26 Olen antanut hakijalle ja hänen puolisoilleen heidän yhdessä saapuilla ollessa selvityksen, kumman sterilointi on steriloimista 1 §:n säännökset huomioon ottaen on tarkoituksen mukaisempaa.</p> <p>1 kyllä ☐ 2 ei Hakijan puolison nimi: _____</p> <p>27 Syy, miksi hakijan puoliso ei osallistunut neuvontaan (hakijan puolison kirjallinen lausunto asiasta tarvittaessa liitteenä) ☐ Liite</p> <p>28 Lain (283/1970) mukaiset edellytykset hakijan steriloinnissa (Täytetään aina. Täytetään tarvittaessa myös kohta 29)</p> <p>1 ovat olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>2 eivät ole olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina, jos lääkäri ei puolla hakijan steriloinnista. Tarvittaessa myös myönteiset perustelut voiesittää): ☐ Liite</p> <p>29 Steriloinnissa ohjataan hakijan niin halutessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon (Valvira), koska</p> <p>1 perusteena on hakijan jälkeläisen riski vaurioitua sairauteen tai ruumiinvikaan (L 1 § 5 kohta) ☐ 2 perusteena on hakijan sairaus tai muu siihen verrattava syy, joka vakavasti rajoittaa kykyä hoitaa lapsia (L 1 § 6 kohta) ☐ 3 henkilö on sairautensa vuoksi pysyvästi kykeneemätön ymmärtämään steriloinnin merkityksen (L 2 § 1 mom.) ☐ 4 lain mukaisia edellytyksiä hakijan steriloinnissa ei ole (L 4 § 3 mom.)</p> <p>30 Edellä olevan vakuutan kunniani ja oman tuntoni kautta</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____</p> <p>Virka-asema ja toimipaikka _____ Nimen selvitys ja yksilöintitunnus _____</p> <p>Tämä päätös on voimassa yhden (1) vuoden ajan allekirjoituksen päivästä alkaen.</p>
Päätös ja sen perustelut. Steriloimisen suorittava lääkäri täyttää	<p>31 Täytetään ainoastaan yhden (1) lääkärin päätettävissä asioissa (L 1 § 1 ja 2 kohdat). (Täytetään tarvittaessa myös kohta 33)</p> <p>Lain (283/1970) mukaiset edellytykset hakijan steriloinnissa</p> <p>1 ovat olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>2 eivät ole olemassa hakijan esittämällä perusteilla.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina, jos toimenpiteen suorittava lääkäri ei puolla hakijan steriloinnista. Tarvittaessa myös myönteiset perustelut voiesittää): ☐ Liite</p> <p>32 Täytetään ainoastaan kahden (2) lääkärin päätettävissä asioissa (L 1 § 3, 4 ja 7 kohdat). (Täytetään tarvittaessa myös kohta 33)</p> <p>1 Yhden edellä olevaan hakijan steriloinnista puoltavaan lääkärintalouteen.</p> <p>2 En yhdy edellä olevaan lääkärintalouteen.</p> <p>Perustelut (Täytetään aina, jos toimenpiteen suorittava lääkäri ei puolla hakijan steriloinnista. Tarvittaessa myös myönteiset perustelut voiesittää): ☐ Liite</p> <p>33 Steriloinnissa ohjataan hakijan niin halutessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon (Valvira), koska</p> <p>4 lain mukaisia edellytyksiä hakijan steriloinnissa ei ole (L 4 § 3 mom.)</p> <p>34 Edellä olevan vakuutan kunniani ja oman tuntoni kautta</p> <p>Paikka _____ Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____</p> <p>Virka-asema ja toimipaikka _____ Nimen selvitys ja yksilöintitunnus _____</p>

ILMOITUS		samanlaisesta raskauden keskeyttämisestä ja sterilisoinnista		AB 4
1 raskauden keskeyttämisestä		3		
Henkilötiedot (kohdat 1-3) Täytetään AB	1 Henkilötunnus ([-] tai [A]) _____	2 Sivillisääly 1 naimaton 2 avioliitossa 3 avioliitossa	4 asunumerossa 5 leski 6 eronnut 7 keskeytöity parisuhde 8 ei tietoa	3 Kotikunta numero _____ nimi _____ ja/tai _____
Henkilöä koskevia muita tietoja (kohdat 4-5) Täytetään AB	4 Ammatti / työ (useita vaihtoehtoja voi sisältää) _____	1 ei ammattia 2 eläkeläinen 3 työtön 4 ei tietoa	5 Asuu parisuhteessa kyllä ei ei tietoa 1 2 9	
Aiemmat raskaudet (kohdat 6-7) Täytetään AB	6 Aiempien raskauksien lukumäärä synnytykset _____ elävänä syntyneet _____ kuollessa syntyneet _____ lapsia ei oissa _____ keskeytykset _____ 7 Viimeisin (kohdassa 6 mainituista) aiemmista raskauksista päätynyt vuonna _____ 1 synnytykseen 2 keskeytykseen 3 raskauden keskeyttämiseen 9 ei tietoa	raskauden keskeyttämisestä ei tietoa _____		
Raskauden keskeyttäminen (kohdat 8-20) Täytetään AB	8 Tämä n raskauden alkaessa käytetty ehkäisy menetelmä (useita vaihtoehtoja voi sisältää) Hormonaaliset yhdistelmävalmisteet Progestiini- ja estrogeenivalmisteet Muu 1 yhdistelmätabletit 4 progestiini-tabletit 8 muu kohdun sisäinen ehkäisyväline 2 emätinrenkaas 5 kapselit 9 kondomi 3 baastari 6 progestiini-injektio 10 sterilioiminen (naisen) 11 ei tietoa 7 kohdun sisäinen hormonihäikäisyväline 11 sterilioiminen (miehen) 12 muu, mikä _____			
9 Raskauden keskeyttämisen jälkeen käytetty väski suunniteltu ehkäisy (useita vaihtoehtoja voi sisältää) Hormonaaliset yhdistelmävalmisteet Progestiini- ja estrogeenivalmisteet Muu 1 yhdistelmätabletit 4 progestiini-tabletit 8 muu kohdun sisäinen ehkäisyväline 2 emätinrenkaas 5 kapselit 9 kondomi 3 baastari 6 progestiini-injektio 10 sterilioiminen (naisen) 11 ei tietoa 7 kohdun sisäinen hormonihäikäisyväline 11 sterilioiminen (miehen) 12 muu, mikä _____				
10 Tiedot epäonnistuneesta raskauden keskeyttämisestä tai osakeskeyttämisestä aiemmin tässä raskaudessa (täytetään tarvittaessa) 1 lääkkeellinen keskeytys 2 imukavinta 3 osakeskeyttäminen Keskeyttämistoimenpiteen päivämäärä _____ Raskauden kesto: viikot _____ päivät _____ (keskeyttäminen toimenpitepäivänä) Keskeyttämissä iraan numero _____ ja / tai _____ nimi _____				
11 Raskauden keskeyttämisestä koskevan päätöksen tekijä: 1 Sosiaalija terveysalan lupaja valvontavirasto (Valvira) 2 Väkivaltavainaja 3 Väkivaltavainaja 2 kaiki (2) lääkäriä 3 yksi (1) lääkäri 4 hätäkeskeyttäminen (L 9 §) * (peruste kohtaan 12.1 ja diagnoosiin 13.1)				
12 Raskauden keskeyttämisen peruste (Laaki raskauden keskeyttämisestä, 23/1970) (täytetään useampia vaihtoehtoja voi sisältää): 1 Sairaudesta, ruumiinvaihtamisesta tai heikkoudesta naisen hengelle tai terveydelle aiheutuva vaara (L 1 § 1 kohta) 2 Elämäntilanteesta tai muista olosuhteista aiheutuva huomattava rasitus (L 1 § 2 kohta) 3 Väkinen väkivalta (L 1 § 3 kohta) 4 Alle 17-vuotias (< 17 v) raskaaksi saattauttaessa (L 1 § 4 kohta) 5 40 vuotta täyttänyt (≥ 40 v) raskaaksi saattauttaessa (L 1 § 4 kohta) 6 Synnyttänyt neljä (≥ 4) lasta (L 1 § 4 kohta) 7 Sikiön / lapsen / vauvan sairautta, kehitysvammaisuutta tai rakennepoikkeavuuden riski (L 1 § 5 kohta) * 8 Todettu sikiön vaikea sairaus tai rakennepoikkeavuus (L 5 §) * 9 Äidin tai isän sairaus tai muu näihin verrattava sairaus, joka vasti rajoittava syy (L 1 § 6 kohta) *				
13 * Diagnoosit (sana lisäinä ja ICD-10 -koodeina, ilman pistettä) ICD-10 - koodit 1 naisen diagnoosi (L 1 § 1 kohta jalka L 9 §) _____ 7 tai 8 sikiön / odotettavan lapsen diagnoosi (L 1 § 5 kohta tai L 5 §) _____ 9 äidin tai isän diagnoosi (L 1 § 6 kohta) _____				
14 Keskeyttämis päivä (tällä kielellä raskauden keskeyttämisessä lääkityksen aloittamis päivä) _____	15 Raskauden kesto (paras arvio) viikot _____ päivät _____ (keskeyttämis päivänä)	16 Raskauden kesto n arvio perustuu 3 ultraäänitutkimus 2 aikonsiirtot / inseminatio		
17 Keskeyttämissä iraan numero _____ nimi _____ ja / tai _____	18 Raskauden keskeyttämis toimenpide 1 polikliininen 2 päiväkirurginen 3 vaatinut vuodeosasto hoitoa			
19 Raskauden keskeyttämisen toimenpiteet ja muut käytännöt (tarvittaessa voi sisältää useampia vaihtoehtoja) 1 imukavinta 2 imukavinta 3 esipuhdutus 21 prostaglandiiniilla 22 muulla _____ 4 1. trimesterin lääkkeellinen raskauden keskeytys anti-progestiiniilla ja prostaglandiiniilla Prostaglandiini annettu 31 sairaalassa 32 kotona 5 2. trimesterin lääkkeellinen raskauden keskeytys 41 anti-progestiiniilla ja prostaglandiiniilla 42 prostaglandiiniilla 6 Pieni keisarileikkaus 7 Monisikiöisen raskauden osakeskeyttäminen 8 elävien sikiöiden lukumäärä ennen osakeskeyttämistä 9 elävien sikiöiden lukumäärä osakeskeyttämisen jälkeen Osakeskeyttämisen syy: 61 sikiöllä todettu vaikea sairaus tai rakennepoikkeavuus tai niiden riski 62 (sikiötä 2:3) 63 vähentäminen 7 Muu, mikä _____				
20 Komplikaatiot (jotka tulleet tietoon yhden (1) kuukauden sisällä tämän raskauden keskeyttämistoimenpiteen jälkeen) (useita vaihtoehtoja voi sisältää) 1 ei komplikaatioita 8 muu komplikaatio, mikä (ICD-10 - koodit, ilman pistettä) 2 verenvuoto, joka ei vaatinut verensiirtoa 9 komplikaatio ICD-10 - koodit _____ 3 verenvuoto, joka vaati verensiirtoa 4 kohdun suun repeämä, joka vaati toimenpiteen 5 kohdun puhkeaminen, joka vaati toimenpiteen 6 istukan jääntien jääminen kohtuun keskeyttämis toimenpiteen jälkeen 7 munapussin ja elottoman sikiön jääminen kohtuun keskeyttämis toimenpiteen jälkeen 8 sisäsynnytintulehdus 9 ei tietoa				

N:o 1064

**Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
savukkeiden paloturvallisuudesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/1976) 5 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 984/2008:

1 §

Savukkeiden palamisominaisuudet on testattava ja osoitettava yhdysvaltalaisen standardin ASTM E2187–04 (Standard test method for measuring the ignition strength of cigarettes) tai australialaisen standardin AS 4830–2007 (Determination of the extinction propensity of cigarettes) mukaisesti.

2 §

Savuke täyttää itsestään sammumista koskevat paloturvallisuusvaatimukset, jos 1 §:ssä

mainitun standardin mukaisessa testissä enintään 25 prosenttia kerralla testattavasta savukemerkkierästä palaa koko pituudeltaan loppuun, kun testialustana on kymmenen kerrosta standardin mukaista suodatinpaperia.

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2010.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Neuvotteleva virkamies Olli Simonen

N:o 1065

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus**Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuovelkaa katettaessa vastuovelkaan rinnastettavista ja vähennettävistä eristä**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 125 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Vastuovelkaan rinnastettavat erät

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vastuuelan lisäksi katettava:

1) työntekijän eläkelain (395/2006) 183 §:n ja yrittäjän eläkelain (1272/2006) 142 §:n mukaisesta eläkelaitosten keskinäisestä kustannusten selvittelystä johtuva velka;

2) vakuutusmaksuista johtuvat velat;

3) maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 135 ja 135 a §:stä, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:stä, luopumiseläkelain (16/1974) 22 §:stä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) 35 §:stä, maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 38 §:stä, maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 67 §:stä, maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 41 §:stä ja sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 10 §:stä johtuva velka valtiolle;

4) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 16 §:stä johtuva velka Kansaneläkelaitokselle.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

2 §

Vastuuelasta vähennettävät erät

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuuelkaa katettaessa vastuuelan bruttomäärästä vähennetään maatalousyrittäjän eläkelain 1 ja 1 a §:ssä tarkoitetun vakuutuksen vakuutusmaksut niiltä osin kuin niitä ei oteta huomioon maatalousyrittäjän eläkelain 135 §:n 1 momentin ja 135 a §:n 1 momentin mukaista Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettavaa osuutta määrättäessä.

3 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Tällä asetuksella kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1422/2006) Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuuelkaa laskettaessa vastuuelkaan rinnastettavista ja vähennettävistä eristä.

Matemaatikko Harri Isokorpi

N:o 1066

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus kehittämismenojen aktivoinnista

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 8 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1304/2004:

1 §

Soveltamisala

Kirjanpitovelvollisen on noudatettava tätä asetusta aktivoidessaan kehittämismenoja taaseeseensa.

2 §

Kehittämistoiminta

Kehittämistoiminnalla tarkoitetaan tutkimustulosten tai muun tietämyksen soveltamista uusien tai aikaisempia olennaisesti parempien raaka-aineiden, laitteiden, tuotteiden, prosessien, järjestelmien tai palvelujen suunnitteluun ennen kaupallisen tuotannon tai käytön aloittamista.

Kehittämistoimintaan luetaan muun muassa:

1) ennen tuotannon aloittamista tai käyttöä tapahtuva prototyypin ja mallien suunnittelu, rakentaminen ja testaus;

2) uuteen teknologiaan perustuvien työkalujen, ohjainten, muottien ja matriisien suunnittelu;

3) suuruusluokaltaan sellaisen koelaitoksen suunnittelu, rakentaminen ja käyttö, jolla ei ole edellytyksiä taloudellisesti kannattavaan kaupalliseen tuotantoon; sekä

4) valitun uuden tai entistä paremman raaka-aineen, laitteen, tuotteen, prosessin, järjestelmän tai palvelun suunnittelu, toteuttaminen ja testaus.

3 §

Kehittämismenot

Kehittämismenoihin luetaan kehittämistoiminnasta välittömästi aiheutuneet menot. Henkilöstömenoista huomioon otetaan ne, jotka aiheutuvat kehittämistoiminnassa välittömästi toimivista henkilöistä. Käytettäessä kehittämistoimintaan kirjanpitolain 5 luvun 5a §:ssä tarkoitettua aineetonta omaisuutta saadaan kehittämismenoksi lukea vain tätä käyttöä vastaava osuus poistoista. Kehittämismenoihin saadaan myös lukea kehittämistoiminnasta aiheutuneet kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n mukaiset korkomenot.

Kehittämismenoihin ei lueta kehittämistoiminnan kohteiden etsinnästä, arvioinnista ja valinnasta syntyneitä menoja, tähän prosessiin liittyvän tiedon hankkimisesta aiheutuneita menoja eikä muita vastaavia menoja. Tällaiset menot ovat tutkimusmenoja, jotka kirjanpitolain 5 luvun 8 §:n 1 momentin nojalla kirjataan tilikauden kuluksi.

4 §

Kehittämismenojen aktivointiedellytykset

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut kehittämismenot saadaan aktivoida, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

1) aineettoman hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa siten, että hyödyke on käytettävissä tai myytävissä;

2) kirjanpitovelvollisella on aikomus saattaa aineeton hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se;

3) kirjanpitovelvollinen pystyy käyttämään aineetonta hyödykettä tai myymään sen;

4) on todennäköistä, että aineeton hyödyke tulee tuottamaan kirjanpitovelvolliselle vastaista taloudellista hyötyä;

5) kirjanpitovelvollisen käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen tai myymiseen; ja

6) kirjanpitovelvollinen pystyy määrittä-

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Elinkeinoministeri *Mauri Pekkarinen*

mään luotettavasti aineettomasta hyödykkeestä sen kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2008 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikaudella, joka alkaa asetuksen tullessa voimaan tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä asetusta sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun asetus tulee voimaan.

Tällä asetuksella kumotaan kauppa- ja teollisuusministeriön 26 päivänä tammikuuta 1998 antama päätös kehittämismenojen aktivoimisesta taseeseen (50/1998). Kehittämismenot, jotka on ennen tämän asetuksen voimaantuloa aktivoitu taseeseen, saadaan poistaa tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Neuvotteleva virkamies Markku Jänkälä

N:o 1067

Verohallinnon päätös

rakennusmaan verotusarvon laskentaperusteista

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2008

Verohallitus on varojen arvostamisesta verotuksessa 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1142/2005) 29 §:n 4 momentin nojalla määrännyt:

1 §

Perusteet

Rakennusmaan verotusarvoa laskettaessa perusteena käytetään niitä kuntakohtaisia tonttihintakarttoja ja arviointiohjeita, jotka otettiin käyttöön vuodelta 1994 toimitettavassa verotuksessa sellaisina kuin ne ovat tarkistettuna vuonna 2008.

Jos rakennusmaalle ei ole annettu arviointiohjetta tai tonttihintakartassa arvoa tai jos niissä perusteissa, jotka rakennusmaan käypää arvoa määrättäessä on otettava huomioon, on tapahtunut oleellinen muutos, verotusarvo lasketaan noudattaen soveltuvin osin vastaavanlaista aluetta koskevaa kunta-kohtaista arviointiohjetta ja tonttihintakarttaa.

2 §

Verotusarvojen taso

Verotusarvoksi katsotaan 73,5 prosenttia arviointiohjeiden ja tonttihintakarttojen osoittamasta käyvästä hintatasosta (*tavoitearvo*). Jos arviointiohjeen tai tonttihintakartan arvoja on oikaistu edellisen vuoden verotuksessa, verotusarvoksi katsotaan oikaistun arvon perusteella laskettu tavoitearvo.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2008

Pääjohtaja *Mirjami Laitinen*

3 §

Tavoitearvosta poikkeaminen

Jos vuoden 2007 verotusarvo on alle tavoitearvon, vuoden 2008 verotusarvo lasketaan korottamalla vuoden 2007 verotusarvoa seuraavalla tavalla:

Vuoden 2007 verotusarvo	Korotus
alle 80 % tavoitearvosta	30 %
vähintään 80 % tavoitearvosta	20 %

Verotusarvoksi vahvistetaan enintään tavoitearvo.

4 §

Käyvän arvon soveltaminen

Jos rakennusmaan käypä arvo on tämän päätöksen mukaan laskettua arvoa alempi, rakennusmaan arvoksi katsotaan käypä arvo.

5 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2008. Sitä sovelletaan määrättäessä rakennusmaan verotusarvoa vuodelta 2008.

Ylitarkastaja Eila Närhi

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1059—1067, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2008

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1237-3419